

ційних витрат, раціональне використання ресурсів підприємства. Хоча сам по собі аудит не має значного впливу на виробничо-господарську діяльність підприємств, виконувана інформаційна експертиза дає змогу знизити підприємницький ризик, оскільки отримана в ході аудиту інформація дає можливість прийняти більш правильне, економічно доцільне рішення як у внутрішній діяльності самого підприємства, так і з боку потенційних інвесторів та ділових партнерів.

Протягом більш як десяти років залишається актуальним питання прибутковості підприємств, раціонального використання ресурсів і економічного обґрунтування витрат. Варто думати, що на сучасному етапі розвитку виробничих відносин в Україні назріла потреба регулювання державою внутрішньої діяльності підприємств, причому не тільки на рівні прийняття відповідної законодавчої бази, а й шляхом безпосереднього втручання в економіку кожного підприємства (зрозуміло, з наступним відходом від впливу на економіку в міру зростання його ефективності функціонування).

Список використаної літератури:

1. Бутинець Ф.Ф. Бухгалтерський управлінський облік / Ф.Ф. Бутинець та ін. – Житомир: ЖІТІ, 2000. – 448 с.
2. Баришніков Н.П. Організація і методика проведення загального аудиту / Н.П. Баришніков. – Москва, 2006 р. “Філін” -281 с.
3. Білуха М. Аудит фінансового стану підприємства / М. Білуха // Бух.облік і аудит – 2004, № 5.
4. Голов С.Ф. Фінансовий облік: підручник / С.Ф. Голов, В.М. Костюченко, І.Ю. Кравченко, Г.А. Ямборко – К: Лібра, 2005. – 976 с.
5. Цал-Цалко Ю.С. Витрати підприємства: Навч. посібник / Ю.С. Цал-Цалко. – Житомир: Житомирський інженерно-технологічний інститут, 2002. – 647 с.
6. Шеремет А.Д. Аудит: учебное пособие / А.Д. Шеремет, В.П. Суйц. – Москва, 2004 г., “Инфра-М” – 318 с.

*Клачко Б.Т., магістрант ТНЕУ,
науковий керівник: к.е.н., доцент Семанюк В.З.*

ІНВЕСТИЦІЙНА СТРАТЕГІЯ ПІДПРИЄМСТВА В КРИЗОВИХ УМОВАХ ГОСПОДАРЮВАННЯ

В кризових умовах господарювання особливої актуальності набувають питання формування перспективних напрямків інвестиційної діяльності підприємств і, зокрема, формування інвестиційної стратегії ефективним інструментом якої є стратегічне планування. Реалізації інвестиційної

стратегії на підприємствах обмежена, в основному, реальними інвестиціями. Проте, з розвитком інвестиційного ринку України значно зростають потенційні можливості підприємств, підвищується ефективність їх функціонування шляхом розширення обсягів інвестиційної діяльності та використання нових різноманітних видів фінансових інструментів та нематеріальних активів.

Питанням управління інвестиційною діяльністю підприємства в економічній літературі приділяється досить багато уваги. Серед вітчизняних авторів слід відзначити І. О. Бланка, М. П. Денисенка, Г. В. Козаченко, Т. В. Майорову, А. А. Пересаду, В. Г. Федоренка, Н.А. Хрущ, О. М. Ястремську та інших, а серед зарубіжних вчених-економістів: Г. Александера, Дж. Бейлі, Г. Бірмана, С. Брігхема, Л. Гітмана, М. Джонка, Ф. Фішера, У. Шарпа, Г. С. Шмідта та інших. Разом з тим, подальшого вирішення потребує проблема формування інвестиційної стратегії підприємства в кризових умовах господарювання.

Основною формування інвестиційної стратегії є стратегічне планування, етапи якого добре обґрунтовані в науковій літературі і включають такі заходи:

- формування місії організації;
- встановлення (коригування) цілей;
- визначення стратегій («стратегічного набору») та заходів щодо їхньої реалізації;
- передбачення послідовності дій у межах досить тривалого часу та закріплення її у планах, проектах і програмах різного типу, що є інструментами досягнення цілей та реалізації стратегій;
- організація виконання планових завдань;
- облік, контроль та аналіз їхнього виконання.

Управлінські рішення щодо інвестицій приймаються, в умовах невизначеності, непрогнозованості їх наслідків та підвищеного ризику. В такій ситуації стратегічне планування повинно забезпечити узгодження довгострокових цілей підприємства з необхідними для їхнього досягнення ресурсами. Згідно з обраною базовою стратегією розвитку, підприємству необхідно сформулювати часткові стратегії, що відображають потенційні можливості окремих сфер його діяльності і окремих підрозділів. Інвестиційна стратегія повинна займати важливе місце в системі стратегічного планування підприємства, оскільки в поєднанні з іншими (наприклад, інноваційною) визначає перспективний розвиток суб'єкта господарювання.

Інвестиційна стратегія є одним з найважливіших інструментів розробки і реалізації управлінських рішень щодо інвестиційної діяльності підприємства [2, 244]. Існує множинність точок зору науковців щодо сутності поняття «інвестиційна стратегія (табл. 1).

Дефініції поняття «інвестиційна стратегія»

№	Зміст визначення	Автор, джерело
1	Інвестиційна стратегія є системою добраних довгострокових цілей і засобів їх досягнення, що реалізуються в інвестиційній діяльності підприємства	Федоренко В.Г. [5, 18]
2	Інвестиційна стратегія є системою довгострокових цілей інвестиційної діяльності підприємства, які визначені загальними завданнями його розвитку й інвестиційною ідеологією, а також вибір найбільш ефективних шляхів їхнього досягнення	Бланк І. А. [1, 170]
3	Інвестиційна стратегія – система довгострокових цілей інвестиційної діяльності підприємства, що визначається довгостроковими завданнями його розвитку й інвестиційною ідеологією, а також передбачає вибір найбільш ефективних шляхів досягнення поставлених цілей	Козаченко Г.В. та інші [2, 244]
4	Інвестиційна стратегія – система вибраних довгострокових цілей і засобів їх досягнення, що реалізуються в інвестиційній діяльності підприємства	Федоренко В. Г., Гойко А.Ф. [6, 20]
5	Інвестиційна стратегія – це процес формування системи довгострокових цілей інвестиційної діяльності та вибір найбільш ефективних шляхів їх досягнення на базі прогнозування умов здійснення цієї діяльності, кон'юнктури інвестиційного ринку як у цілому, так і на окремих його сегментах	Майорова Т. В. [3, 22]
6	Інвестиційна стратегія полягає у формуванні системи довготермінових завдань інвестиційної діяльності підприємства і забезпечені вибору найефективніших шляхів їх досягнення.	Мешко Н.П., Солонська Є.О. [4]
7	Інвестиційна стратегія – система довгострокових цілей інвестиційної діяльності і набір найбільш ефективних шляхів їхнього досягнення	Череп А.В. [8, 137]

Більшість науковців подають тлумачення інвестиційної стратегії як системи довгострокових цілей (завдань) інвестиційної діяльності та шляхів (засобів) її досягнення. Так, на думку Т. В. Майорової, інвестиційна стратегія – це процес формування системи довгострокових цілей інвестиційної діяльності та вибір найбільш ефективних шляхів їх досягнення. Схоже визначення ми зустрічаємо в монографії Н. А. Хрущ, в якому науковець під поняттям «інвестиційна стратегія», розуміє процес її розробки [7, 50].

Окремі економісти схильні ототожнювати поняття інвестиційної стратегії і стратегії фінансового управління [9, с. 6] під якою слід розуміти систему рішень і намічених напрямків діяльності, що розраховані на довгострокову перспективу і передбачають досягнення поставлених цілей і фінансових задач щодо забезпечення оптимальної і стабільної роботи господарської структури виходячи із обставин, що склалися, і запланованих результатів.

Інвестиційна діяльність є головним планом дій підприємства в сфері його інвестиційної діяльності, який визначає пріоритети її напрямків і форм, характер формування інвестиційних ресурсів і послідовність етапів реалізації довгострокових інвестиційних цілей, що забезпечують ефективний розвиток підприємства.

Вибір інвестиційної стратегії пов'язаний з пошуком і оцінкою альтернативних рішень, які найбільше відповідають меті підприємства і перспе-

ктивам його розвитку. Тому можна виділити низку чинників, які впливають на вибір інвестиційної стратегії підприємства, а саме:

- стадія життєвого циклу підприємства;
- загальна стратегія розвитку підприємства;
- стан зовнішнього і внутрішнього ринків інвестиційних ресурсів;
- інвестиційна привабливість підприємства як об'єкта вкладання засобів тощо.

Послідовність і зміст основних етапів розробки інвестиційної стратегії підприємства в цілому відображають загальноприйняті в економічній теорії і практиці принципи і методологічні підходи (рис. 1.).

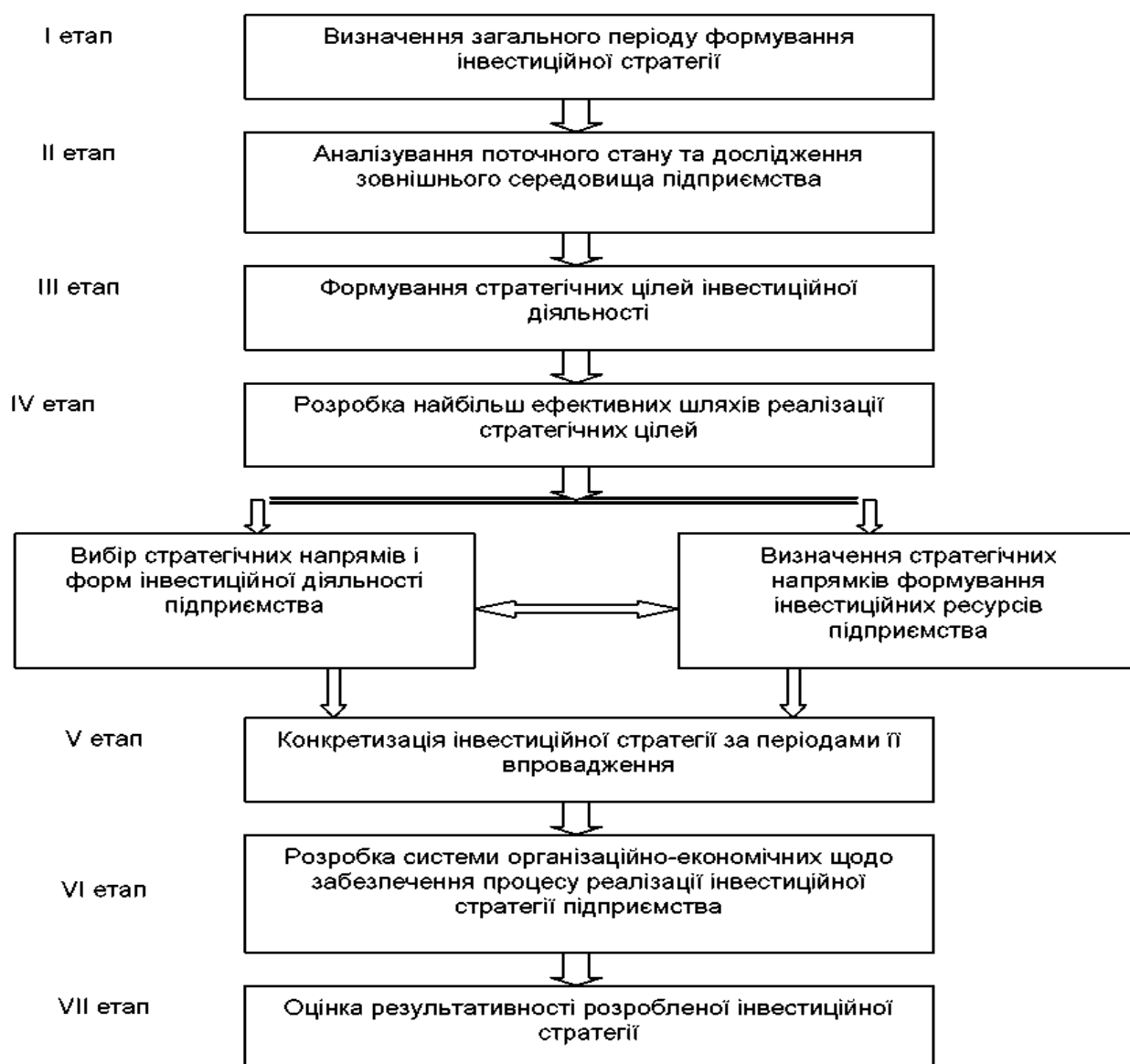

Рис. 1. Етапи розробки інвестиційної стратегії підприємства [8, с. 139]

У кризовій ситуації перевагу матиме те підприємство, яке зуміє використати зміни зовнішнього середовища у своїй інвестиційній стратегії, оскільки, поширення кризових явищ у значній мірі перешкоджає залученню необхідних обсягів інвестицій та реалізації інноваційних ідей. Інвести-

ційна стратегія дозволить адаптувати інвестиційну діяльність підприємства до можливих кардинальних змін у його економічному розвитку. Водночас, зміни цілей операційної діяльності підприємства, що обумовлені диверсифікацією виробництва, також потребують розробки інвестиційної стратегії, щоб уникнути періоду «спаду», за яким може наступити фаза ліквідації.

В умовах нестабільної економіки, високих темпів інфляції, змін у податковій політиці ефективність реального інвестування значно знижується, а більш ефективними стають фінансові інвестиції, а сформований підприємством портфель цінних паперів за певних умов може використовуватись як фінансовий резерв.

Отже, формування інвестиційної стратегії має здійснюватися на основі всебічного аналізу особливостей зовнішнього економіко-правового середовища, специфіки галузі та внутрішніх особливостей підприємства.

Список використаної літератури:

1. Бланк И. А. Инвестиционный менеджмент: Учебный курс / И.А. Бланк. – К.: Эльга-Н; Ника-Центр, 2001. – 448 с.
2. Козаченко Г.В. та інші Управління інвестиціями на підприємстві / Г.В. Козаченко. – К.: Лібра, 2004. – 368 с.
3. Майорова Т. В. Інвестиційна діяльність. Навчальний посібник / Т. В. Майорова. – К.: ЦУЛ, 2003. – 376 с.
4. Мешко Н.П. Інвестиційна складова стратегії розвитку підприємств в умовах кризи / Н.П. Мешко, Є.О. Солонська / Доступний: http://www.confcontact.com/2009new/5-me_sol.htm
5. Рожелюк В.М., Семанюк В.З. Принципи формування інноваційно-інвестиційної політики підприємств // Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету. Економічні науки. Випуск 12. Частина II. – Кіровоград: КНТУ, 2007. – С.282-284.
6. Федоренко В. Г. Инвестознаводство: Підручник / В. Г. Федоренко, А.Ф. Гойко – К.: МАУП, 2000. – 408 с.
7. Хрущ Н.А. Інвестиційна діяльність: сучасні стратегії і технології. / Н.А. Хрущ. – Хмельницький: ХНУ, 2004. – 309 с.
8. Череп А.В. Инвестознаводство: підручник. / А.В. Череп– К.: Кондор, 2006. – 398 с.
9. Чернов В.А. Инвестиционная стратегия: Учеб. пособие для вузов. / В.А. Чернов. – М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2003. – 158 с.
10. Семанюк В.З. Формування підсистеми стратегічного обліку в умовах ринкових відносин // Формування ринкових відносин в Україні: Збірник наукових праць. Вип. 11 (114) / наук.ред. І.Г.Манцуров. – К., 2010. – С.59-64.